

Opetus- ja kulttuuriministeriö

STM; Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi opintotukilain muuttamisesta

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt 22.10.2021 päivätyllä kirjeellään sosiaali- ja terveysministeriön lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi opintotukilain muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan korotettavaksi opintotukeen vaikuttavia opiskelijan omia tulorajoja 25 prosentilla määräaikaisesti vuodeksi 2022. Lisäksi liikaa maksetun tuen takaisinperintää koskevassa säännöksessä tarkoitettuja euromääriä, jotka huomioidaan opiskelijan vuositulon ylittäessä vapaan tulon määrän vuonna 2022, ehdotetaan vastaavasti korotettavaksi 25 prosentilla. Tulorajojen korotus ehdotetaan tehtäväksi vuoden määräajaksi, joten tulorajoja ei poikkeuksellisesti tarkistettaisi yleisen ansiotasoindeksin muutoksen mukaisesti vuonna 2022.

Esityksen tavoitteena on parantaa nuorten työllisyyden edellytyksiä ja opiskelijoiden toimeentuloedellytyksiä. Vaikka opintotuen pääasiallinen tarkoitus on tukea päätoimista opiskelua, tuen saamisen ei kuitenkaan ole tarkoitus estää kohtuullista työssäkäyntiä opiskelujen ohessa, jos opinnot edistyvät. Sosiaali- ja terveysministeriö pitää esityksen tavoitteita hyvinä ja näkee esitetyn muutoksen tarpeellisena. Opiskelijalla on muutoksen myötä paremmat mahdollisuudet huolehtia omasta toimeentulostaan opiskeluaikana ja toisaalta kiinnittyminen työelämään tukee myös valmistumisen jälkeisiä työllistymismahdollisuuksia.

Opiskelijoiden mahdollinen lisääntyvä työssäkäynti pienentää jossain määrin tulosidonnaisten etuuksien tarvetta opiskeluaikana. Keskeinen etuus tältä osin on yleinen asumistuki. Esitettyjen muutosten vaikutukset yleiseen asumistukeen on mahdollisuuksien mukaan arvioitu esityksessä, eikä sosiaali- ja terveysministeriöllä ole näiden arvioiden osalta huomautettavaa.

Esitys on kannatettava myös toimeentulotuen näkökulmasta. Mikäli opiskelija voi turvata elatustaan palkkatyöllä opintotuen rinnalla, se voi vähentää jonkin verran tarvetta turvautua toimeentulotukeen. Euromääräisesti vähennystä on vaikea arvioida ja se jäänee mittaluokaltaan valtion talouden mittakaavassa vähäiseksi.

Sosiaaliturvan selkeyden kannalta olisi suotavaa, että esitettävät muutokset olisivat voimassa toistaiseksi. Määräaikainen muutos kuitenkin mahdollistaa esityksessä mainitulla tavalla arvioida määräraha- ja fiskaalia vaikutuksia tarkemmin ja pidemmällä aikavälillä.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8
Helsinki

29 516 001
35 829 516 001

295 163 415
358 295 163 415

kirjaamo@stm.fi
stm.fi

Osastopäällikkö

Heli Backman

Lakimies

Paula Vuorenpää

Jakelu Opetus- ja kulttuuriministeriö

Tiedoksi STM kirjaamo
STM Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaat ja palvelut -osasto